

میراث صنعتی تهران

www.ketab.ir

نویسندگان:

دکتر سمیه فدائی نژاد بهرامجودی
(دانشیار دانشکده معماری دانشگاه تهران)

دکتر سارا تیمورتاش
(دانش‌آموخته دانشکده معماری دانشگاه تهران)

مقدمه ناشر

ایران امروز در اشتیاق توسعه و استقلال، گام‌های محکم و استواری برمی‌دارد. همه‌روزه در گوشه و کنار میهن ما جوانه‌های خودکفایی علمی و فنی نمایان می‌شوند و با عنایت و یاری خداوند متعال و در سایه تلاش و کوشش جامعه علمی و دانشگاهی حرکت به سوی مرزهای دانش شتاب بیشتری به خود می‌گیرد. خدا را شکر می‌گوییم که این فرصت را به ما ارزانی کرد تا گام‌هایی هرچند کوچک در راه رشد و نشر دستاوردهای علمی و فرهنگی کشور برداریم، باشد تا با یاری خداوند منان و در پی کوشش و اندیشمندان، نویسندگان، مترجمان و متخصصان مؤمن و متعهد بتوانیم در اعتلای علمی کشور عزیزمان ایران سهمی داشته باشیم.

انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران در راستای وظایف خویش و به منظور رسیدن به اهداف علمی-فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار آثار ارزشمند و مورد نیاز علمی و دانشگاهی می‌کند. در این راه از کلیه اساتید، پژوهشگران، صاحبان قلم و اندیشه دعوت به مشارکت و همکاری می‌شود.

فهرست

۷	مقدمه
۱۵	فصل اول / بازخوانی سیر تحول مفهوم میراث صنعتی
۱۵	۱-۱- انقلاب صنعتی
۲۲	۱-۱-۱- خاستگاه شکل‌گیری مفهوم میراث صنعتی
۲۶	۲-۱-۱- بازشناسی مفهوم میراث معماری صنعتی
۲۷	۳-۱-۱- بازشناسی مفهوم میراث شهری صنعتی (محدوده‌ها و شهرک‌های صنعتی)
۳۶	۱-۳-۱-۱- شهر بین‌المللی شهرشانگ‌های
۳۷	۲-۳-۱-۱- شهرک ملقابریک لیون
۳۸	۳-۳-۱-۱- شهرک دیسبورگ آلمان
۴۰	۴-۳-۱-۱- گازپارک سیاتل
۴۱	۵-۳-۱-۱- طرح احیای فرودگاه نظامی متروکه شهر تورنتو
۴۲	۶-۳-۱-۱- جمع‌بندی
۴۶	۴-۱-۱- گونه‌شناسی و دسته‌بندی میراث صنعتی
۵۰	۵-۱-۱- طبقه‌بندی و معرفی سایت‌های میراث صنعتی جهانی
۵۱	۶-۱-۱- فهرست طبقه‌بندی جهانی و نقشه جهانی
	۲-۱- بازخوانی اسناد، کنوانسیون‌ها و تعهدنامه‌های بین‌المللی مرتبط با حوزه حفاظت میراث صنعتی
۵۳	۱-۲-۱- منشور نیژنی تاگیل
۵۴	۲-۲-۱- اصول دوبلین
۵۵	۳-۲-۱- توصیه‌نامه تایپه برای میراث صنعتی آسیا
۵۷	۴-۲-۱- تفاهم‌نامه ایکوموس و کمیته میراث صنعتی
۵۹	۵-۲-۱- بیانیه دوکومو تهران

- ۶۴..... ۱-۲-۶- جمع‌بندی
- ۳-۱- گزارش بررسی اسناد و مصوبات فرادست از سازمان‌ها و ارگان‌های مرتبط مانند
- ۶۴..... شهرداری، وزارت صنعت و وزارت
- ۶۶..... ۱-۳-۱- قوانین مجلس شورای ملی
- ۶۶..... ۱-۳-۲- مجموعه قوانین برنامه پنج‌ساله توسعه
- ۶۸..... ۱-۳-۳- مصوبه هیات وزیران
- ۷۰..... ۱-۳-۴- قانون شهرداری‌ها
- ۷۰..... ۱-۳-۵- مصوبات شورای عالی معماری و شهرسازی ایران
- ۷۳..... ۱-۳-۶- طرح جامع تهران
- ۷۴..... ۱-۳-۶-۱- تعریف واژگان مرتبط در طرح جامع تهران
- ۷۴..... ۱-۳-۷- طرح تفصیلی
- ۷۵..... ۱-۳-۸- بیانیه سومین کنگره تاریخ معماری شهرسازی ایران؛ بم، کرمان- فروردین ۱۳۸۵
- ۷۵..... ۱-۳-۹- جمع‌بندی
- ۴-۱- انطباق‌پذیری و استفاده مجدد، راهبردی پایدار در حفاظت و توسعه یکپارچه میراث با
- ۸۶..... تأکید بر حوزه میراث صنعتی
- ۸۶..... ۱-۴-۱- تعریف واژه انطباق
- ۹۲..... ۱-۴-۲- ضرورت ایجاد لایه‌های معاصر در حفاظت و توسعه یکپارچه
- ۹۳..... ۱-۴-۳- اهداف و مزایای استفاده مجدد از میراث صنعتی
- ۹۶..... ۱-۴-۴- اصول انطباق‌پذیری و استفاده مجدد در اسناد و آراء نظریه‌پردازان
- ۱۰۵..... ۱-۵- فرآیند تجهیز و آماده‌سازی در میراث معماری با تأکید بر میراث معماری صنعتی
- ۶-۱- بررسی اقدامات تجربی صورت گرفته در حوزه حفاظت و تغییر کاربری از میراث صنعتی
- ۱۱۲..... در مقیاس بین‌المللی
- ۱۱۲..... ۱-۶-۱- کارخانه چرم‌سازی دیلکفابریک (استروگ- هلند)
- ۱۱۵..... ۱-۶-۲- کارخانه‌ی نساجی کاراسامونا
- ۱۲۱..... ۱-۶-۳- کارخانه سفال و سرامیک مونتالوان
- ۱۲۵..... ۱-۶-۴- مجموعه معدن زغال‌سنگ زولورین- اِسِن، آلمان
- ۱۴۵..... ۱-۶-۵- موزه نفت و گاز تویست در لاورساکسون، آلمان

فهرست مطالب / ۱۳

۱۴۹	۱-۶-۶- موزه سیمان آسلند، اسپانیا
۱۵۲	۱-۶-۷- سینما و مجموعه خدماتی-تفریحی لومیر، هلند
۱۵۹	۱-۶-۸- جمع‌بندی
۱۶۴	۱-۷- معرفی معیارها و شاخصه‌های مرتبط با حفاظت از میراث صنعتی (برگرفته از بررسی نظریه‌ها، اسناد و کتوانسیون‌ها و نمونه‌های تجربی ملی و بین‌المللی)
۱۶۷	فصل دوم / مطالعه، بررسی و شناسایی میراث صنعتی تهران
۱۶۸	۱-۲- بررسی و مطالعه سابقه صنعت در ایران
۱۷۰	۱-۱-۲- ورود صنعت در دوران قاجار (۱۱۷۳-۱۳۰۴ ه.ش)
۱۷۵	۱-۲-۲- توسعه صنعت در دوران پهلوی دوم (۱۳۲۰-۱۳۵۷ ه.ش)
۱۷۵	۱-۲-۳- آغاز رشد سریع صنعتی (۱۳۳۳-۱۳۵۶ ه.ش)
۱۷۷	۱-۲-۲- توسعه تهران و تاریخچه توسعه صنایع در شهر تهران
۱۷۸	۱-۲-۲- تاریخ صنعت در تهران
۱۸۴	۱-۲-۳- شناسایی آثار میراث صنعتی حال حاضر شهر تهران بر اساس انطباق وضع موجود با بررسی‌های میدانی
۱۸۴	۱-۳-۲- منطقه ۲ شهرداری تهران
۱۹۱	۲-۳-۲- منطقه ۳ شهرداری تهران
۱۹۳	۲-۳-۳- منطقه ۴ شهرداری تهران
۲۱۰	۲-۳-۴- منطقه ۵ شهرداری تهران
۲۲۹	۲-۳-۵- منطقه ۶ شهرداری تهران
۲۳۲	۲-۳-۶- منطقه ۷ شهرداری تهران
۲۳۵	۲-۳-۷- منطقه ۸ شهرداری تهران
۲۴۷	۲-۳-۸- منطقه ۹ شهرداری تهران
۲۷۵	۲-۳-۹- منطقه ۱۰ شهرداری تهران
۲۸۸	۲-۳-۱۰- منطقه ۱۱ شهرداری تهران
۳۰۰	۲-۳-۱۱- منطقه ۱۲ شهرداری تهران
۳۳۰	۲-۳-۱۲- منطقه ۱۳ شهرداری تهران